

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Przewodniczący
Marek Chrzanowski

Warszawa, dnia 16/11/2016 r.

DOK/WPRII/075/ 6 / 1 /2016/AC

Prezesi Zarządów Banków
Prezesi Zarządów Banków Spółdzielczych
Prezesi Zarządów Spółdzielczych Kas
Oszczędnościowo-Kredytowych
Dyrektorzy Oddziałów Instytucji Kredytowych
wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

Komisja Nadzoru Finansowego zwraca uwagę, że w dniu 1 lipca 2016 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1864 z późn. zm.) (dalej: „Ustawa”). Przepisy w/w ustawy stosuje się do umów rachunków bankowych i rachunków prowadzonych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe (dalej: „kasy”) dla osób fizycznych, niezawartych w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Ustawa określa przesłanki rozwiązania oraz przesłanki wygaśnięcia umowy rachunku bankowego i rachunku prowadzonego przez kasę, a także konsekwencje wynikające z rozwiązania lub wygaśnięcia takiej umowy zarówno dla posiadaczy tych rachunków jak i dla banków oraz kas.

Ustawa ta określa również nowe uprawnienia posiadaczy rachunków bankowych i rachunków prowadzonych przez kasy oraz spadkobierców posiadaczy tych rachunków, a także nakłada na banki i kasy określone obowiązki informacyjne służące zapewnieniu realizacji tych uprawnień.

Wśród najistotniejszych obowiązków nałożonych Ustawą na banki i kasy wobec posiadaczy rachunków oraz innych uprawnionych osób wymienić należy:

- poinformowanie posiadacza rachunku na etapie zawierania umowy rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez kasę (zwanymi dalej „rachunkami”) w sposób dla niego zrozumiały o możliwości wydania przez niego dyspozycji wkładem na wypadek śmierci oraz o zasadach składania takiej dyspozycji, a także w przypadku powzięcia przez bank lub kasę informacji o śmierci posiadacza rachunku, który wydał dyspozycję wkładem na wypadek śmierci, niezwłoczne zawiadomienie wskazanych przez posiadacza rachunku osób o możliwości wypłaty określonej kwoty;

- poinformowanie posiadacza rachunku, na co najmniej 6 miesięcy przed upływem terminu 10 lat od dnia wydania przez posiadacza rachunku ostatniej dyspozycji dotyczącej tego rachunku, o skutkach upływu w/w okresu;
- udzielenie posiadaczowi rachunku oraz osobie, która uzyskała tytuł prawny do spadku po posiadaczu rachunku, *zbiorczej informacji* o:
 - 1) rachunkach bankowych posiadacza, w tym rachunkach wspólnych - bez wskazania danych współposiadacza;
 - 2) umowach rachunku bankowego posiadacza rozwiązanych albo wygasłych z przyczyn, o których mowa w art. 59a ust. 1-3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.) (dalej: „Prawo bankowe”);
 - 3) rachunkach posiadacza prowadzonych w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, w tym rachunkach wspólnych - bez wskazania danych współposiadacza;
 - 4) umowach rachunków posiadacza prowadzonych w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej rozwiązanych albo wygasłych z przyczyn, o których mowa w art. 13a ust. 1-3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1450, z późn. zm.) (dalej: „ustawa o skok”).

Zakres informacji, jakie powinny znaleźć się w *zbiorczej informacji* określają odpowiednio przepisy art. 92ba ust. 2 znowelizowanej ustawy Prawo bankowe oraz art. 13d ust. 2 ustawy o skok.

Należy mieć na uwadze, iż żądanie udostępnienia *zbiorczej informacji* może zostać złożone przez posiadacza rachunku lub osobę posiadającą tytuł prawny do spadku po posiadaczu rachunku w dowolnym banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, zaś podmiot, który otrzyma żądanie zobowiązany jest niezwłocznie pozyskać stosowne dane z *Centralnej Informacji* i udostępnić je osobie składającej to żądanie.

Jednocześnie banki i kasy, do których wpłynęło zapytanie z *Centralnej Informacji*, powinny niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania zapytania z *Centralnej Informacji*, udzielać informacji na temat rachunków prowadzonych na rzecz danej osoby oraz na temat umów wygasłych i rozwiązanych z przyczyn określonych w przedmiotowej Ustawie.

Niezależnie od powyższych obowiązków o charakterze informacyjnym banki i kasy zobowiązane zostały do weryfikacji, czy posiadacz prowadzonego na jego rzecz rachunku żyje. Obowiązek taki pojawia się wraz z upływem 5 lat od dnia wydania przez posiadacza rachunku ostatniej dyspozycji dotyczącej tego rachunku. W celu dokonania powyższej weryfikacji podmiot prowadzący rachunek zobowiązany jest wystąpić do ministra właściwego do spraw informatyzacji o udostępnienie mu danych z rejestru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL). W przypadku, gdy umowa zawarta z bankiem lub kasą przewiduje, że na rzecz danego posiadacza prowadzony jest więcej niż jeden rachunek, wskazany powyżej 5-letni termin liczy się od dnia wydania ostatniej dyspozycji dotyczącej tych rachunków.

Obowiązek banku i kasy, dotyczący sprawdzenia w bazie PESEL czy posiadacz rachunku żyje, pojawia się także wraz z upływem 3 miesięcy od dnia wygaśnięcia umowy rachunku zawartej na czas określony, o ile wcześniej nie została złożona dyspozycja wypłaty środków pieniężnych znajdujących się na tym rachunku.

Ponadto, należy także pamiętać o obowiązkach banków i kas wobec gmin ostatniego miejsca zamieszkania posiadacza rachunku bankowego, określonych odpowiednio w znowelizowanym art. 111c Prawa bankowego i art. 13c ustawy o skok. Zgodnie ze wskazanymi regulacjami banki, w przypadku rozwiązania albo wygaśnięcia umowy rachunku bankowego z przyczyn określonych w art. 59a ust. 1-3 Prawa bankowego, oraz skoki, w

przypadku rozwiązania albo wygaśnięcia umowy rachunku bankowego z przyczyn określonych w art. 13a ust. 1-3 ustawy o skok, zobowiązane są przekazać gminie ostatniego miejsca zamieszkania posiadacza rachunku pisemną informację obejmującą:

- datę powzięcia informacji o śmierci posiadacza rachunku,
- datę wydania przez posiadacza rachunku ostatniej dyspozycji dotyczącej tego rachunku, a w przypadku, gdy umowa przewidywała prowadzenie na tej podstawie więcej niż jednego rachunku – tych rachunków,
- wysokość środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku lub rachunkach, jeśli umowa przewidywała prowadzenie na jej podstawie więcej niż jednego rachunku,
- kwoty i tytuły wypłat dokonanych z rachunku lub rachunków, w przypadku, gdy umowa przewidywała prowadzenie na jej podstawie więcej niż jednego rachunku,
- informację o możliwości nabycia przez gminę, zgodnie z art. 935 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2016 poz. 380 z późn.zm.), prawa do środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku lub rachunkach przez ich posiadacza

Mając na względzie powyższe Komisja Nadzoru Finansowego zwraca uwagę na potrzebę dołożenia przez banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe należytej staranności w zakresie realizacji obowiązków wynikających ze znowelizowanych przepisów ustawy Prawo bankowe i ustawy o skok, wprowadzonych ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw. Jednocześnie wskazać należy, iż wypełnianie przez banki i kasy przedmiotowych obowiązków będzie przedmiotem dalszego zainteresowania Komisji Nadzoru Finansowego.

Z poważaniem,
PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Marek Chrzanowski

Do wiadomości:

Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa